



նէտաւ ըլլա թահվիրաբերն, միգ-  
տարը ի թիպարիսի իւզերինէ, պի-  
տէ Գալլիք օլարազ, երկուէ պիւր հի-  
սապըլլա բէսմի տամզա ալընարազ  
տամզա ի թիպարիսիէնէ քարի. Տէրի-  
սապաթը պօրսապընտա թէտապիւր  
իտէնէ քէնէն պիւր քէթ վէ իս-  
թիգրազ սէնէտաթ վէ թահվիրա-  
թընըն, քէգալիք միգտարը ի թի-  
պարիսի իւզերինէ երկուէ պիւր հի-  
սապըլլա բէսմի տամզա ալընարազ  
տամզա ի թիպարիսիէնէ քարի. Ան-  
ճազ, պա Գէրմանը Ալի տամզա  
բէսմիստէն մուաթ թուրքուլուզ օ-  
լան շիրքէթլէր, մուաթթի տէ-  
վաւարը զարթընտա, քէմաքեան  
տամզա բէսմիստէն մուաթ տըրլար:

Օն պիւրիսի մատտէ. — Երի-

քէթ հիտէթերինն բէսմի վէրլիմիշ  
օլան սէնէտաթ մուվազգաթաւը  
մուզապիւրիտէ չըգան սէնէտաթ  
գաթիւսեա, մէճանէն տամզա վազ  
օլունաճազ տըր:

ՅԱՍԼԸ ՍԱԼԻՍ

Օն իքիսի մատտէ. — Պէյն էլ  
նաթ թէտաթի օլունան իպրա վէ  
մազալուզ սէնէտաթի, վէ չէքլէր,  
վէ իրապընաթլէր, վէ հուսուլէ  
սէնէտաթ, վէ նապլուն վէ մու-  
զապլէթլէր, վէ նապլիսէ սէնէ-  
տաթ, վէ էմանէթ վէ քէֆալէթ  
սէնէտաթ, վէ թիւճաթ վէ էֆ-  
րաթ պէյնիտէ ազա օլունան մու-  
զապլէթ, վէ մէվաթաթ թիւճա-  
րիսէ վէ հուզալիսէնէ միւթէալ-  
լիք հէր նէվ շիրքէթ մուզապլէ-  
նաթլէր, վէ արգուհալլար, վէ  
զամպիւր վէ էսհամ իշթիրաթընա վէ  
Ֆիւրուլթիսէ տայիր պօրտո Թէ-  
նիլէն ճէտվէթ, վէ նօթա թապիր  
օլունան բուսալլար, վէ հիսապ  
բուսալլար, վէ հիսապը ճարի,  
վէ զապլէթալ, վէ էլիսաթ թարա-  
ֆընտաւ ետըլտն իրանաթլէր,  
վէ համը իշ պու զանուհա մէր-  
պուլթ թապիրֆաթա կէթթլէրլին  
էվրազըն քէաֆթէսի, թապիրֆաթի  
մէզլիւրէ մուճիպլինէ բէսմի մազ-  
թուա թապի օլունաճազ տըր:

Օն իւզիսի մատտէ. — Մազ-  
պալուզ սէնէտաթի իշին, բէսմի տամ-  
զանըն իֆաթը, ազգէնի սիւզ իտէնէ  
այիտ օլունաճազ, վէ տէվաթիսի հիւ-  
քիւմէթլէ թէտաթի օլունան էվ-  
րաթ իշին լազըմ կէլէն տամզա բէ-  
սմի, թապաթա թարաֆընտան ի թա-  
օլունաճազ տըր, տամզալանմըջ օլ-  
մանարազ իշպու գանուհա թա-  
տաթ օլունան պիւրիսիսէ սէնէտաթ  
ֆաթը մախուսուստա մուաթէն օ-  
լան ճէգալի նազաթիսէ թապի օլա-  
ջազ տըր:

ՅԱՍԼԸ ԲԱԳԻ

Բուլլարա տայիր տիր:

Օն տէօրուհի մատտէ. — Տամ-  
զա բուլու կէրէք բէսմի նէսպլիսէ,  
վէ կէրէք բէսմի մազթուա թա-  
պի օլան էվրաթ իշին իսթիմաթ օ-  
լունապլիսի:

Օն օլէյնի մատտէ. — Մէմա-  
լիքի էնէպլիսէտէ, վէ մէմալիքի  
Տէվլէթի Ալիսէ էեալթընտան, իշ-  
պու գանուհի հիւքիւմէ բէսմի  
տամզա ուսուլու ճարի օլունան  
մազէլլէրտէ թանգիմ օլունան, վէ  
եալթաթ թէտապիւր չըգարըն հէր  
նէվ էվրազ վէ սէնէտաթ վէ թահ-  
վիրաթ, իշ պու գանուհու իճրա  
օլունապլուզ պիւր մազէլլէ վիրու-  
տիտէ, տօգու զոննու մատտէ մու-  
ճիպլինէ տամզալանմաթ մէճալու:

րի օլունա, տամզալանմաթը հալ-  
տէ, տամզալազ վէ բուլլուզ սէնէ-  
տաթ միսիլլու մուաթլէ օլունա-  
ճազ տըր:

Օն ալթընը մատտէ. — Իւզէ-  
րինաթ Բուլլիլի շարգիլին բուլու  
պուլլունան էվրաթ, ապիւր վիրաեա-  
թը Շահանէտէ, բուլլ բէսմիստէն  
մուաթ տըր. անճազ, էվրաթը մէզ-  
քիւրէնի տաթիլի վիրաեթաթ թան-  
գիմ իսթիմիշ օլունաթ մէշուրթ տուր:  
Իւզէրինաթ ուսուլ վիրաեաթը Շա-  
հանէտէ մախուսա բուլլ պուլլունան  
էվրաթ տաթի, Բուլլիլի Շարգիտէ  
բուլլ բէսմիստէն մուաթ տըր:

Օն եթիսի մատտէ. — Տամզա  
բուլլարը, թապիրֆաթընտա կէթ-  
թլէրլիսի վէճիլէ, տէրէճաթը  
միւթէֆաթլիսէտէ, վէ էլքեալը մախ-  
ուստէտէ օլունաթ իմալ օլունաճազ  
տըր: Վէ պիւր սէնէտին հալի օլ-  
ունաթ մէպալըն ճէսամէթի իգ-  
թիպալնէ, միւրէթթէպ օլան  
բուլլարըն միւրէթթիստէն իսթիմալը  
ուսուլաթընթ թապիրտէ, իւզու-  
մալ գաթաթ միւթէտաթիս բուլլ  
լիւվէսիլլէ, իքմալ օլունաճազ տըր:

(Տէլաթ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մա մէճուսիսիսէ օգունապու-  
նա կէթիս, պու հաթթիս, էալիսէ  
աւալնորդու Գեւր. Արիստակէս  
սրապընթ մէճուսիլլէթինէ տա-  
լիւր լազըմ կէլէն կոնգալ իւզ պէ-  
րաթը ալիւան կէթիսէրլիսի տիր:

Տ Ի Ի Ս Ս Ո Ւ Ի Ը

Տիրոջ օրէնքը սորվիլ ամենու  
պարտէն է: Պ. Ա. ՆԵՐՍԷՍ

Ազատութեան, յաւաքիմու-  
թեան և հանրական կարգաւորու-  
թեան հաւատարմ համար, պէտք է  
որ խիզճ գոհ ըլլայ թէ իւր ար-  
դարութեան պիտոյն անշատաւ-  
լանի չեն մնար: Եթէ ասոնց բան  
մը պակաս ըլլայ, մնացեալը ոչինչ  
է ինք՝ և քու բովանդակ բարիք  
սքանչիլիքդ, յալթական ազատու-  
թիւններդ, քաղաքական եւ ըն-  
կերական ազատութիւններդ, չիդդ  
ու պատուանշաններդ, շարթերու  
սպաննադ, դրամական խոշոր նը-  
ուէրներդ ամենքն ալ դառն պատ-  
րանք, նենգ մ՝ ու դաւ մը կը լը-  
տին ինձ:

—Արդարութեան դուրս փրկու-  
թիւն չկայ: —Ազգերն արդարու-  
թեամբ պիտի փրկուին: —Այսպէս  
կըսէր ինձ քանի մ՝ օր առաջ բա-  
րեկամ մը՝ մինչ լրագրաց ուսնց  
մէջ Ազգային Վարչութեան մի բա-  
նաւոր որոշումը կարգացինք հրա-  
պարակաւ:

Ինչպէս յայտնի է լրագիր ըն-  
թերցողներու՝ սոյն որոշումն էր թէ  
Բաղ. Ժողովը դաւառաբանի ազ-  
գայնոց համար (որպէս թէ մայրա-  
քաղաքիդ ազգայինք առ հասարակ  
Արիստակէսի օրէնսդիր կամ օրէ-  
նքագետ անդամ կամ դատաւոր-  
ները լինէին) Տէրութեան ընդհա-  
նուր օրէնսդրի (Տիւթուր) Հա-  
յերէնի թարգմանուելու կարեւ-  
րութիւնն ի նկատ առնելով, իւր  
անգամակիցներէն Հալաճեան է-  
ֆէնտիլին յանձնել է բանակցիլ  
Տաւեանց Վահրամ էֆէնտիլի հետ,  
որ անցեալ տարի Տիւթուրն հա-  
յերէնի թարգմանելու փորձ մ՝ ը-

րած էր, եւ արդիւնքը վարչու-  
թեան ներկայէ:

Ազգային նորակազմ Վարչութեան  
սոյն որոշումն, զոր մեք առ ալ յօ-  
ւաւաւոր մտկերով կնքել պատ-  
շաճ տեսնէք. եթէ լոկ որոշում  
մ՝ ըլլալու չըլանէն անցնի եւ գոր-  
ծադրութեան ծիրին մէջ մտնելով  
զլուխ եյնելու բազդն ունենայ,  
ինչպէս որ յօթ ուրեղի է յուսալ  
իւր անդամոց առհասարակ ծա-  
նուցեալ եւ գործօն ազգասիրու-  
թենէն, այնպիսի կարեւորագոյն  
ծառայութիւն մէ՛ եւ լինելու է  
մեր Ազգին համար՝ որ ազգային  
պատմական կեանքի մէջ նախորդ  
Վարչութեանց երկրորդական եւ  
բազում այն է՝ անուանական ծա-  
ռայութեանց հետ բազաւատմաբ  
արդի Վարչութեան եւ իւր մեծի-  
մատ Ղլխոյն զլուխ դործոցն եւ  
ազգային պատմութեան տարեշը-  
ջաններու մէջ իրաւամբ մեծ աւել  
մը բռնելով ամեն ազգայնոց ան-  
մեռ եւ երախտագէտ յիշատակին  
արժանի մի ծառայութիւնը կրնայ  
համարուիլ, եթէ սակայն ազգովին  
եւ հանրական աջակցութեամբ այդ  
ձեռնարկի կատարման մասին ան-  
հրաժեշտ եղած զոհողութիւնը չը  
զրացուի:

—Տիրոջ օրէնքը սորվիլ ամե-  
նու պարտէն է. Տէրութեան օ-  
րինաց վրայ կատարեալ հմուտ-  
ութեամբ իւրաքանչիւր ոք մեծ օ-  
գուտ կը քաղէ իւր անձին եւ իւր  
ընտանեաց համար, այսպէս ալ  
Ազգը բովանդակ իրեն համար:

Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հօր  
այս վճիռն ինքնին բարձր, բացո-  
լոյ եւ ազգու քարոզ մ՝ է օրինաց  
հմուտութեան առ հասարակ եւ ի  
մասնաւորի տիրոջ օրինաց հմուտ-  
ութեան ծայրագոյն կարեւորութեա-  
նը. քարոզ մը՝ որ յապացոյց ազ-  
գօգուտ ձեռնարկութեանց գոր-  
ծադրութեան մասին կրած բուռն  
փափաքին, Ն. Բարձր Սրբաղնու-  
թիւնն ըրած է անցեալ տարի, երբ  
Տէրութեան օրինաց հայ տաւերով  
եւ կարեւոր բացատրութեամբ մեր  
ազգին մասին ընելու ձեռնար-  
կեց հանրային օգտակար ձեռնարկ-  
ներու յիշուի կարապետ եղող  
թէ և դժբաղդաբար միշտ անվարձ  
մնացող մեծ. Փանոսեան Կ. էֆէն-  
տիլի ի քաջակցութիւն կարծեմ  
չըջարեալական մ՝ ուղղեց թէ՛ եկե-  
ղեցականաց և թէ՛ աշխարհականաց  
յատկապէս յանձնարարելով օր օգ-  
նեն և քաջակցեն զաշխատասէրն  
Փանոսեանը:

Անստելի ցաւ է արդարեւ որ Ս.  
Պատրիարք Հօր սոյն յորդորն ալ  
Չափն բարբառոյ յանապատին եղաւ  
մեր Ազգին համար, եւ իւր հետե-  
ութիւն՝ վերջապէս Փանոսեան է-  
ֆէնտիլի չգոյէ նիւթական անդ-  
եան և ուժոյ կասեցաւ եւ ձեռն-  
թափ եղաւ իւր յօթ կարեւոր եւ  
շահաւետ ձեռնարկի շարունակու-  
թենէն, որով Տիւթուրի հայատառ  
այն ընտիր տալադրութեան ևս մի-  
այն ինը մասը կրցաւ լոյս տեսնել  
եւ գժբաղդաբար թուրքերէն գը-  
րականութեան անհմուտ մեր ազ-  
գայնոց ամենամեծ մասը զրկուե-  
ցաւ օրինաց այնպիսի օգտակար ա-  
ռաջնորդէ:

Ուստի առանց ծանրանալու օրի-  
նաց՝ նա մանաւանդ մեր երկրի և  
կառավարութեան տիրոջ օրէնքին

հմուտ լինելու կարեւորութեան նը-  
ման յայտնի և անվիճելի ճշմար-  
տութեան մի վերայ, Առանց այդ-  
անհրաժեշտ հմուտութեան զգացու-  
մէն ծագած և ծագելիք անհամար  
չարեաց թուումն մտանցն ընելու  
որ շատ ծանրի նստած է մեր ազգին  
թէ անհատաբար և թէ հաւաքա-  
բար: Առանց մանրամասն նկարելու  
դիւպարաութեան մեծ տեսեալի (աք-  
զիտութեան) երեսէն շատ մը շինս-  
վի օրինագիտաց՝ մանաւանդ ի գա-  
ւառս ապօրէն և ամբարիշտ միջոց-  
ներով մեր ազգայնոց քսակէն խոս-  
կորդած և դեռ կորցելու վրայ եղած  
բազում կլոր և պատկառելի գու-  
մարներէ պատ՝ տեսնուած նիւթա-  
կան և բարոյական մնասնէրն, Ա-  
ռանց յիշելու հակառակ բարեխը-  
նամ կառավարութեան արդարա-  
ւեր կամաց դատաւարներու օրինաց  
տիրութեան երեսէն, կամ կար  
կողմնակցութեամբ կամ շահագի-  
տութեամբ դատարաններու մէջ դեռ  
մինչեւ ցայսօր տեսնուած տեսեր  
զեղծութիւնը: Առանց լուել կարե-  
նալու այն ծայրայեղ անպատեհու-  
թեան վրայ որ դատարաններու ան-  
դամոց երկամեայ շրջանի լրման  
առթիւ՝ նոր ընտրութեան ժամանակ  
տեղի կունենան հասարակութեանց  
և իւրեանց անգլուխ գլուխներու  
կողմէ՝ ընտրելի ներկայելով այնպի-  
սի անձինք որ ոչ միայն պաշտօնա-  
կան լեզուն (թուրքերէն) գրեւ կար-  
գալ չգիտեն, այլ միանգամայն  
թերեւս իրենց մայրենի լեզուն տը-  
գէտ՝ ոչ զգիրս գիտեն և ոչ զգ-  
րութիւնս գրոց, և չափազանցութիւն  
չհամարուի՝ նոյն իսկ օրինական մա-  
տենից գոյութիւնն ու անունը չգիտ-  
նալով հանդերձ, կուօրէն կընա-  
լուին, նպատակի համար կը սողան,  
չահու և շուքի, անունի և հաճ-  
բաւոյ համար կը իրաւունք արդարու-  
թեան պաշտօնավարութիւնը՝ և ա-  
հա այս կերպով շահու զապառկով  
շարժող գաղաւթներու ձեռքը գոր-  
ծիք կը դառնան, և կարծիք եթէ  
երեք ունին և կրնան ունենալ այս  
կարգի անձինք՝ կը յայտնեն և վը-  
ճիւ կարճակեն այնպիսի փափուկ  
և կենսական խնդրոց նկատմամբ,  
որոց առջեւ վճիւ արձակելու վա-  
րանին թերեւս իրենց կենաց մեծ  
մասն օրէնսդիտութեան մէջ մաշոց-  
ներն:

Կընդունիմ թէ ոռոտումն յառա-  
ջադիմութիւն չէ և բարեկարգու-  
թիւնն աստիճանաւ կըլլայ, բայց  
այդ աստիճանի առաջին ոռոտիւրը  
համարիմ երկրի մը տիրոջ օրինաց  
գիրքն ի ձեռին ունենալ իբր մի  
գաւազան կուրի ձեռք, Հետեւա-  
բար կուգամ, Մեծ. Թմբազիւր աէր,  
Չեր պատուական թերթի միջոցաւ  
սրտագին շնորհակալ լինիլ Ազգ-  
Վարչութեան՝ մեր Ազգը տիրող օ-  
րինաց ծանօթացնելու տեսակետով  
ըրած բանաւոր որոշման համար,  
և եթէ ներուի ինձ, խոնարհաբար  
աղաչել որ այդ ծանրագին որոշու-  
մըն անյապաղ որչափ կարելի է գոր-  
ծի փոխէ:

Որ բարեհաճի միտնգամայն ան-  
միջապէս ազգային Կրթական խոր-  
հրդոյ ուղարկութեան ենթարկել,  
իբր մի պիտանեգոյն ուսուան, տէ-  
րութեան օրինաց դասն ազգային  
փաթարաններու ուսմանց ծրագրին  
մէջ զեռեղել պարտաւորիլ լինելու  
թէութեամբ, որպէս զի Հայ մասն-

կուսակցութեան հաստատուած տիրող օրինաց փոքր ի շատէ հմուտ լինի : Որ եթէ կարելի է, փոփոխութեան էջ . ի հետ մի համաձայնութիւն գոյացնելով, նոր և մեծ ծախքէ ազատ լինելու համար, նորա արգէն ըրած ձեռնարկութիւնը յանուն Ազգին և իր ազգային սեպհականութիւն շարունակուի, որով գոյցէ թէ՛ աշխատարար մի Հայ գրողէ տ քաջաւորուի, և թէ՛ գործին գինը թերեւս այդ թէոթեամբ թեթեւալով, դիւրամտաշէլի լինի ամեն կարգի ազգայնոց :

Եւ մանաւանդ՝ որ եթէ ազգովին կղզեաբ տիրող օրինաց անհրաժեշտ պէտքը, փոխանակ հայ լեզուի փոխառելու, որ տաժանելի թուի մեզ, հայ տառերու փոխուի, թուրք լեզուի խթնութիւնքն հարթութեամբ օրինական բացատրութեամբ . քանզի անպատեհութիւն թուի մեզ թուրք լեզուաւ դատարարութեան մը ժամանակ հայ լեզուով օրինաց մաս մը չլինել, որ կարելի չէ առանց ծաղր հրաւիրելու շատ մը աններող դատաւորներու, և միւս կողմանէ նոյն օրինական հայ մասն կարելի չէ դատաստանի մը մէջ օրինական լեզուով թուրքերէնի փոխել անմիջապէս, զոր ընելու կարող հայապէտ և միանգամայն տաճկաբան հազուադիւսէ մեր ազգին մէջ :

Իսկ եթէ Ազգ . Վարչութիւնն ուրոյած և առաջադրած է լեզուով և տառով հայերէնի վերածել Տիւս . Թուրք ամբողջ, որ քիչ հաւանական և նուազ շահաւէտ թուի մեզ . կառավարիւմ թէեւ գործն ստուարանալու դիմէ՝ որպէս զի գտնէ մանր հայ տառերով թուրքերէնն ալ զանց չըլլալի՝ իբրեւ հական պայման դատարարութեան մէջ օգտակար լինելու :

Եթէ իբրեւ բժշկի կրնամ հաւատաւել թէ Ժողովուրդի մը օգտակար է միշտ առողջապահական սկզբունց հմտութիւնն և այն սկզբունց հմտութեամբ՝ բառին բովանդակ նշանակութեամբ տպւիլն՝ նոյնապի եւս օգտակար և ոչինչ նուազ շահաւոր կըմբռնեմ որ Ժողովուրդ մը իր ամեն պարծառնութեանց մէջ տիրող օրինաց տեղեկութիւնն :

Այս անվիճելի ճշմարտութեան առջեւ ուրիշ բան չմտալ ինձ ըսել և բնել, այլ սպասել որ Ազգային Վարչութիւնն ալ իւր որոշածն ընէ և ազգին անմեռ երախտագիտութեան վրայ իրաւունք ձեռք բերէ անվիճելի : Այս անկախութիւն, այս յայտնաբերելու եղած է սոյն տողերու որոյ հրատարակութիւնն ի ձեռն պատուական լրագրոյդ յաւելտ շնորհապարտ պիտի ընէ զիս :

Փաղաքային բժշկի Նիկոմիդիոյ գաւառին  
ՏՕԲԹ. Գ. ՃԵՐԱՀԵԱՆ  
3 փետր. 1883 Նիկոմիդիոյ  
(Հ. Բ. Բ.)

Իզմիտի Տօգթօյ ճէրահեան էֆենտի Թարաֆընտան գաղտնի տընմըջ օրուայ, վէ աւելնի Հայրենիք տէ տէրճ իտիմիլ պուրունան պալէտաթի միւլալէտ վէ տիգդաթ, բէք շայեանը հէճմիլեթ պուրունտուղունտան, թագաթի թէճէքթիւր իթաիկիմիլէ պերապէր, մէղթիւր խուսուս, էօլէ իւթիւն քէօլի կէ. չիլէճէք պիւր խուսուս օլտաղը ճիլէթլէ, հէր նէ գատար, պիւր վազթի միւնտարիլնէ պէքիլէքթիւր սիւթիլթի իթիլիազ իթմէքաթ ի. տիք իսէ տէ, իլթէ չիմտի թամ վազթի կէլմիլ օլտաղունտան, օլպապտէ պիլնիմէքիլէ գիւտաթէ սիլլէ շայեան խուսուսալը, ճիւտաթ

իրթէսի նիւտեմիլգաթէ պէհան իթմէքիլի տաթի, էլլէմիլեթտէն տաթ իտէրիլ :

### ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ալմանիս օրաւսուսնոտ սուլի դատարն կիւնտէն կիւնէ իլէրու կիթմէքաթ օլտաղու, տէվէթի միւշարիլէյհա հարպիլէ նէգաթթի թարաֆընտան նէք օլունան սիւս . թիւթիլլէրաթն անլալըմըջ տըր . 1839տա 195, 1880տէ 250, վէ 1881 տէ տաթի 262 տաքէր գաթիլի նէֆս իլլէմիլլէր տիւր . պունլալաւան 19տ պիլնալը, 40ք շափուլ, 69տ օնպա . շլւ վէ 356տ նէֆէր տիլլէր :

Սէն Բէթէրպուրկաւան տընան պիւր թէլէկրաֆնամէտէն միւլթէպան օլտաղունա կէօրէ, Բուսիտա պուրունան պիլլիլէ Գաթօ . լիք քիլիլէլէր լէլիլի, Մօհիլթ սէրթիլթ օպօսու Մ. Անթուան Թիւալլ օվսթի վէֆաթ իլլէմիլ տիւր :

Կաղէթ տըլա Գրուա գաղէթաւ սընն քէմալի իլթիլեթ իւլլէ պէհան իլլէտիկիլնէ կէօրէ, Ալման . վա տէվալիլի սիւտալիլէսիլտէ, տէվէթի միւշարիլէյհա նէք հարպիլէ նաղթը Մ. տը Գաթէլին, իսթիլթա իտէճէլիլնէ տալիլ պիւր շայիտա տէվէրան իթմէքաթ իմիլ :

Վիլնիւտան Թալմըզ գաղէթաւ սընա քէլիլտէ օլունան պիւր թէլէկրաֆնամէտէ օլունտաղունա կէօրէ, Գարաթաղ հիւլլէթիլի, Պիլլիտա գաղէթիլթօսուա, բրէնս Բիլէր Գա . լաթօթօլիլլէն Չէթիլնէ սէյսեալա . թը, անճաղ խուսուսի պիւր սուրէթ . տէ վուգու պուլմադտա օլուալ,

պուրտա տալա սիւտալի պիւր մաղսէտ օլմաթընը պէհան իլլէմիլ տիւր :

Պերլին շէհրէ մանէթի պու քէր . լէ քէնտի սէնէվի պիւտաճէսիլնէ իլլէմիլ տիւր . պու պիւտաճէտէ հա . սըլաթ մէսարիլթի գաթալադտա օ . լուալ, մուվաղէնէ պէրքէմալ տըր . հաթալթ՝ պալլըճա մէնպալի վարի . տաթ՝ ալլան լէսմէլ օլտաղու հալտէ, Կի միլեթ մարգա պալլիլ օլմադտա տըր, պու մէղաղտան 9 միլեթ մարգ մէքթէպիլլէր, 5 պու . շուգ միլիթ ֆուգարա վէ միւհ . թաթիլնէ, 3 միլեթ շէհրին թէն . վիլլէնէ, 3 միլիթ քօլիլ մէսարիլթա . թընա, վէ Կ պուշուգ . միլիթ տաթի իտաթէճէ մաշաթ վէ սաթիլէնէ սարթ օլունմադտա տըր : Խաթա . իտանէլլէր իլլին վէրիլլէն մէպալ 2 միլիթ տուր :

### ՏՕԳԹԷՕՐ ԵԴՈՒԱՐԴ ԷՖԷՆՏԻ Կ. ԻԻԹԻԻԾԵԱՆ

Բէֆիլիլի Մալիս գաղէթալի միլթէպէրիլն սահպալ իմթիլեթալ իւթիլեթան Կարապետ էֆէնտիլն մալալալ Տօգթ . Նեղալըզ էֆէնտիլ, պու տէֆա իքմալը թալիլ իտէրէյ, շէհաթէթմանմիլիլ տիլլ իլլէմիլ օլտաղու հալտէ, հէր կիւն սաաթ 8տան 10տ գատար քէօք . իլլէնիլն իսթանպօլ ճիլլէթիլտէ վա . զը Գիլլիլլէքաթն էճալալանէսիլտէ պուլունուալ, իսաթէկէանը գապուլ իլլէտիկի կիպի, բաղալ կիւնլէրի տաթի սաաթ 5տէն 8է գատար, կի . նէ մէղթիւր էճալալանէտէ, ֆու . գարաթա մէճանէն պաղմադտա, վէ պաշալ վաղթիլլա տաթի Պէ . չիլթաշաթ քօթա ճատալէսիլտէ 3է իլլէթ քիլ մալաղալ իտանէ . սիլտէ պուլունուալ, կէրէք միւրա . ճաաթ իտէն իսաթալալը թէտալի իլլէմէքաթ, վէ կէրէք իտանլէրիլնէ կիթմէքաթ տիւր :

### ՌՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

տըր . . . վէ մէղթիւր իսպաթլարա տա պիլլաթ քէնտիլ մալիք պու . լունմադտաթմ :

— Իսպաթլար մը վար տըր . . . — տէտի գօնթէն քէմալի էնտիլլէ իւլլ . լէ, վէ մէղթիւր իսպաթլար տա սի . զիլն եէտիլիլտէ մի տիւր :

— Էվլէթ, հէմ վար տըր վէ հէմ տէ քէնտիլ եէտիլմաթ տիւր . . .

— Նէ՛ իմիլ տաալա :

— Հէր նէ գատար սիլլաթն սէթի իտէպիլլիլ իտէմ տէ . . . հայտէիլ . նիլլ պէհան իտէիլ . . . — Էվլէլ էմիլտէ, Գիլլէր Պօնյանը քէնտիլ է . իլլէ հէր կիւն եաղլըմըջ օլտաղու հալտէ, պիւր Ժալընալ վար տըր քի . սիլլ անըն էհէմիլլէթի աղիլմէսիլն բէք տէա պիլլմէքաթ օլտաղու . նուաղտան, մէղթիւր Ժուրնալա մա . լիք օլմաղլըք էմիլլիլ, եիկիլմի պէշ պիլն ֆրանգ վիլլէրէք, էչեա . լարընը սաթըն ալընալընը տըր . . . վէ ֆիլվալը տա, մէղթիւր էչեա . լարըն իլլիտէ պուլունմադտա իտի իտէ տէ . . . — միլթէպէր տօթլարթմ . տան պիլլի պուլունան Վիլլեմ Տիք . սըն, օլ էչեալարը սաթըն ալմա . նըղալան պիւր կիւն էվլէլ, իստէ . թէն կէթիլլէ պանա վիլլմէք նիլ . եէթիլլէ պիւր թաղրիլ էլտէ իլլէ . եիլալընըմըջ տըր . . .

Մատամ տը Լասէնի, մէրգուսուն

պու լաղըրալընը իւլլէրիլնէ ու . մուղլարընը սիլլաթ :

— Մէղթիւր Ժուրնալտան, նէ իս . պաթ չըգալընալիլլիլ, — տէտի մէր . գուսէ :

— Նէ՛ իսպաթ մը չըգալընալիլ . լիլ, շու իսպաթ չըգալընալիլլիլլիլլ . քի, մէրգուսէ Գիլլէր Պօնյան, օլ վաղթիլ, օլ չօնուղուն տաղմալընը, վէ քէնտի վալլաթէսիլլիլն ճիլլալթիլ թալիլլէք ու թէշվիլլ նիլլէթիլլէ, քեաթթէլի սէօլլէտիլլէրիլն, եէ . կէան եէկէան եաղմըջ տըր . . .

— Էօլմիլ պիւր գալընըն եաղմըջ օլտաղու շէյլէրի, մէկէրչի սիլլ պիւր իսպաթ վէ պիւր սահիլլէքմա . զա՛մընտա մը թուլթաճաղսընը, տօղրունու բէք տաալիլ պիւր շէ . միլ պու, — տէյի պաղըրալը գօնթէն պիւր գահգաթա իլլէ, կիւլլէրէք :

— Վէ էօլլէ պիւր շէյլէ, պիւր տէ գալընալ տա, հէր . . . — Էվլէլ էմիլլէքմալ, — տէյի պաղըրալը գօնթէն պիլլէքմալ վէ միւնտալէլէ պիլլէ ճալիլ կէ . լէմէմ . . .

— Տիլմէք տիւր քի, մատամ գօն . թէս, մէղթիւր իսպաթ սիլլէ, հիլլ մաղալընտա կէօրիլնմէքաթ տիւր, էօլլէ՛ մի . . .

— Էվլէթ, էօլլէ տիւր :

— Բէք ալէա, պաշալ պիւր իս . պաթթմ տահա վար տըր, պաղա . լըմ անա՝ նէ տէեէճէքսիլիլ տիւր . . .

— Օ տաթի քեաղը՝ իւլլէրիլնէ մի տիւր :

— Խալլ, քեաղըն իւլլէրիլնէ

պիւր շէյլ օլմաթալ, իլլա պիլլիլ կի . պիլ հաթաթմա օլան պիւր տաալ տըր . . .

— Անլաթալմաթուսն նէ տիլմէք իսթէտիլլիլլիլ . . .

— Բէք կիւլլէլ տիլաթալիլլիլլիլ . նիլլ . . . — մէղթիւր իսպաթ . պիլլ . զալթ քէնտիլ էվլաթընը տըր . . .

— Ահ . — տէտի Պիլլիլ տը Լասէ . նի իլլալը իսթիլլալ իտէրէք . չիմտիլ տիլաթմ մաղաթիլլիլլիլ, մատ . տէ պաշ կէօլմէքմէկէ պալլալաթ . . . սիլլիլ միւրաթընը պէնիլ գօրգու . տաթաթ բարա գօթալմաթ օլմալը տըր . . . հօշ, պէն գաթէն, տիլա . նընըք սալաղընը կիպի ֆէհիլ . տէպիլլիլ իտիլ . . . ֆաթաթ, եա . լընը պիւր շէյլ ունուլմադտաթ . նըղ տըր էֆէնտիլ . . .

— Գանդիլի տիւր . . .

— Պէնիլ էվլաթընը, թա . զա . զթթլարտա էօլմիլլ օլմաթ տըր . . .

— Գիլլ մէօլլէտիլ պուլուն սիլլիլ .

— Գիլլէր Պօնյան :

— Մէրգուսէ եալան տէօլլէմիլ տիւր :

— Նիլլիլ եալան տէօլլէմիլ օլուն, մաղաթտիլ նէ՛ օլալիլլիլ .

— Մաղաթտիլ սիլլաթն, իսթէտիլ . կիլիլլ ճիլլաթէթիլ ինրա իթմիլլ օլ . մալընա մաղալիլ բարա գօթաթ . մաղլըգտան իղալթիլ պուլունմալ . տուր, չիլլէթ, թէլէթ իթմիլլ տիւր տէյի սէօլլէմիլ օլմաթ իտիլ, պիլ . թապի սիլլաթ թալէպ իլլէտիլլիլ մէպալը վիլմէէէէք իտիլիլ :

— Խալլ, մէրգուսէ եալան տէօլ . լէմէկէլ, իլլա սիլլ պէնիլ ալաթ . մաղ իսթէմէքաթիլլիլ տիւր :

— Սիլլ պուլուն, քէնտիլ թէվէլ . լիլա շէհաթէթմանմէսիլ էլտէ օլ . տաթ, նէղալիլլէ կէլալիլ վաղթ . տա քէնտիլ էվլաթընը տա տէօլլէմէ . լիլլիլլիլ :

— Գէնտիլ թէվէլլիլա շէհաթէթ . նամէսիլ իլլէ մի . . . — տէտի Պիլլիլ էյիլմ պէյլմ օլաթալ :

— Էվլէթ, մատամ :

— Իյի եա, պէնիլ էվլաթըն հա . եաթմա տէկիլ տիւր . . .

— Սիլլիլ պու իթիլաթընը վա . հի տիւր, եանըջ տըր . . . — վէ էօլ . լէ օլմաթըն տա, քէնտիլ կէօլլէրի . նիլլէ կէօրէճէքսիլիլ տիւր :

— Պէնալլիլ սաթթիլ պիւր տաալ . էլիլտէ . եօլտա սաթթիլ պիւր շէ . հաթէթմանմէ պուլունտաղու հալ . տէ մէյալանէ չըգաճաթ օլմալը տըր :

— Էհ, մատամ, ալըն օրատա ի . սէ Հալէպ պուլաթալ տըր, տէմիլ . լէր, իլլ մէյալանէ չըգալընտա կէօրիլլիլլիլլիլ . . . — չօնուղունտա . զուն գալաթ, Վէնսէն շէհրէ էմա . նէթիլ քիլթիլլիլտէ, 1828 սէնէ . սի զեկտեմբերի 28ի թարիլիլլէ, վէ բէտէրի նամալիլ օլուալ, վէ վալլաթէսիլլիլ իսթիլ տէ Պիլլիլ էր . վիլէ . օլտաղու թագաթիլլէ, Ժագ . էրվիլէ . նամըլլա մաղալիլլէ պու . լունմադտա տըր . . .

ԸՆԴՀԱՆՆԱԻՐՈՒԹԵԱՄԲ  
ՎՍԵՄԱՓԱՅԼ Պ. ՄԱՐԳԻ ՏԸ ՆՕԱՅԼԻ  
ԴԵՍՊՈՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ  
ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ  
ԴԻՄԱԿԱՆՈՐ ԵՒ ԱՆԴԻՄԱԿ

Ի Ն Պ Ա Ս Տ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՅՈՑ

(ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ, ԴՊՐՈՑԱՍԻՐԱՑ—ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՒ ԿԵԼԵՆԵԱՆ)

Հինգշաբթի 17 փետր. 1 Մարտ, 1883, Երեկոյեան ժամը 3 1/2 ին

Ի ԹԱՏՐՈՆ ՎԵՐՏԻ, ԲԵՐԱ

ՄՈՒՏԻ, ՄԷԿ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՈՍԿԻ

ԱՆԴՈՒՄԻ ԿԱՐԴԱՆԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՄԻՆ

ՄԵԾ. Յըփ. Է, Տնօրէն Օսմ. Կայսեր. Պանդային Նախագահ,  
Վահմ. Նուրեան Յովհաննէս Էֆ. Դեր-Նախագահ,  
ՄԵԾ. Էսաեան Մկրտիչ Էֆ. Դանձապետ,  
Նորատուհնեան Դարբիէլ Էֆ. Դարտուղար,

Տեաքք

- ՄԵԾ. Աղաբեան Ժողէֆ,  
Ալիսանալարի Առաքել,  
Ասլանեան Դէօրդ,  
Ապառաւիյան Վիլհէմ,  
Գաբումեան Կարապետ,  
Թարսեան Յովհաննէս Էֆ.,  
Թրօթըր Հ. Ջին. Կցորդ. Անգղ. Դեսպանատան,  
Լըմուսն Լէսն, Տնօրէն, « Բրէտի Լիօնէ » Պանդային,  
Վահմ. Խումարեան Կարապետ Էֆ.,  
ՄԵԾ. Կիւլպէնկեան Պատրիկ,  
Կիւլպէնկեան Դրիգոր,  
Հաճեան Անտօն,  
Հալաճեան Բարսեղ,  
Վահմ. Մաքսուտեան Սեպուհ Էֆ.,  
ՄԵԾ. Յովակիմեան Դաւիթիկ,  
Նորատուհնեան Յարութիւն,  
Շահապ Մաքսուտ,  
Շաւառեան Դրիգոր,  
Ուրիշքըր Էտ. Տնօրէն « Եփեսոս » լրագրոյ,  
Վահմ. Չայնան Իլիս Էֆ.,  
ՄԵԾ. Սամանճի Դէօրդ,  
Վահմ. Սէրվիլէն Էֆ.,  
ՄԵԾ. Սթանպուլեան Յովակիմ,  
Տատեան Տիրան Էֆ.,  
Տօմանժէ, Թղթակից Բարեգու. « Թան » լրագրոյ,  
Օգորէ, Նախագահ Օսմ. Ընդհ. Պարտուց Յանձնաժողովոյ.

ԻԼՆԱԹ

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊՈՇԵԱՆ

ԴՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄՈՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՇԱՐՉԱՍԻՐ

ՏԵՏՐ Բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Արտատուք.—Առ բարձրաշնորհ Տ. Ներսէս Վարժապետեան, Հայոց Պատ. Բարձր.—Առ մեծ վարժապետին.—Դրա.

կան իմաստասիրութիւն.— Ժամանակակից Պատմութիւն.

Գին տետրին 2 Դահեկան

Կը վաճառուի Պոլիս Լրագրատ. Պ. Պոլիս Լրատուը, Դալաթա Վերոյ. րի Թղթատուը, Բերա Վայսի գրատու. նը, Բաժանորդագրութեան տեղին է Արամեան գրատուը.

Մ Ի Մ Ա Ղ

Սաղըք Թատրոն Նամ րիսալէնին միւլլիֆի Պարոնեան Էֆէնտի, պու.

տէֆա Միճալ իսմինալ, մէսլէր իլէ ահալար ալէմի նազը ու պէեան իսիճի օրուպ, վէ ճիւզի օն ալիք. շար սահիֆէալն իպարէթ օրուպ. հալալէ, օգուստեա շախան պիր բիսալէ նէշը իթմէկէ պաշլա. մըշ աըր.

Մէզքիւր ճիւզլը 40ար բարաեա սաթըլմադ տա աըր.

Պարոնեան Էֆէնտին մանէալը եաղըշլարը, վէ կիւզլէ դալէմի մա. իւմու աւմէ օրուպ զուլտան, ու մա. բըշ քի, լաղըմ կէլէն գապուլիյ. եէթի պալաւապ աըր.

ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹՈՒՆՈՒՍ ԲԻԱՆԳՕՍՈՒ

Իշպու բիւնդօ Թունուստա թէէս. սիսաթը խալիլիյէ վիւճուտէ կէթի. բիւլէք մազնէալիյէ իհտաու օրուն. մուշ տուր.

5 ԳԻԵԻԻԻԻ ԻԲՐԱՄԻՅԵ

ՄՈՒՍԵՆԷՆԷՆԻ ԻԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԵՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էփէսոս, Էփէսոս— Էփէսոս Էփէսոս

40-ԳԻՅԻԼԵ ՀԵՆՏԷՔ ՈՐԱՂԵ-40

Տօքթէրիւ միւսմիւլէյիլն գա. պիւնէսիւտէ, հէր նէվի հալալ պօ. շալաթը, վէ նէֆէս եօլլարէնա էն. վալը Էնգա պուխարալը իւֆլէ. մէկէ մաթսուս ալէթլէր մէվճուտ օրուպ, ագ ճիւլէր վէ պօշալ վէ պուրուն խաթալըլարէնա խու. սուսի օլարապ պաղաղը կիւլի, Է. Էթըրիք ալէթլէրիլն ինրա օրու.

Նաւ հէր նէվի թէտալիլի եարան էսկի կէօքիւլ վէ Նէլլէ, վէ պօշ. մաճա Էօքսիլիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սիլիլ խաթալըլարը, վէ քէթրիւմիւլ վէ սարա կիւլի իլլէթլէրիլն թապիլիլ խուսուսի սիլիլ.

Բէզա, կիւլիլ խաթալըլար, շալիլիլ վէ շալիլիլ.

ՄԱՐԿԱՅԻՑԷ

| ԷՎՐՈՊԱ ՎՈՐՄԱՆԱՐՑ          |     |        |
|---------------------------|-----|--------|
| Բարիւ, 20 փետրվար         |     |        |
| Յրանալ ֆօնտուս 8 %        | 115 | 22 1/2 |
| " " 5 %                   | 80  |        |
| Էնգամը Ումուլէթ ալըլար    | 12  | 10     |
| " " գարաւար               | 12  | 07 1/2 |
| Իթալիա ֆօնտուս            | 28  | 28     |
| 1868 Իթալիա               |     |        |
| 1869 " "                  | 64  |        |
| 1873 " "                  | 59  |        |
| Բուլգարի լըմէնտը. Թահվիւ. | 55  | 50     |
| Օսմանլը Պանդալ            | 737 | 80     |
| Դրէտի Լիօնէ               | 557 | 80     |
| Բուս ֆօնտուս 8 % (1877    | 30  | 1/2    |
| Բուսիւնըն Շարք Իթիգրապ    |     |        |
| Մըսըր Իթիգր. պիւլէլիլ     | 365 | 78     |
| Իսթանբուլ Իթիգրապ         | 61  | 1/2    |
| Դամպիւ Լօնտալ Իլլէրիլ     | 28  | 24     |

| Բարիւ, (Պուլիս)          |     |        |
|--------------------------|-----|--------|
| Յրանալ ֆօնտուս 8 %       | 115 | 26 1/2 |
| Էնգամը Ումուլէթ          | 12  | 05     |
| Լօնտալ 20 փետրվար        |     |        |
| Ինկիլթ ֆօնտուս           | 102 | 1/2    |
| Էնգամը Ումուլէթ ալըլար   | 11  | 10 1/2 |
| " " գարաւար              | 11  | 1/2    |
| 1868 Իթալիա              | 14  | 1/2    |
| 1869 " "                 | 12  | 1/2    |
| 1871 " "                 | 75  | 1/2    |
| 1872 (Պանալի Թօթըր)      | 22  | 1/2    |
| 1873 " "                 | 11  | 1/2    |
| Տէվլէթի Սիլիլիլ 1877 Իթ. | 86  | 1/2    |
| Օսմանլը Պանդալ           | 19  | 1/2    |
| Բուսիւ Իթիգրապ 1873      | 84  | 1/2    |
| Մըսըր Իթիգրապ պիւլէլիլ   | 71  | 1/2    |
| " Իթիգրապ (լըմէնտը)      | 94  | 1/2    |
| Տաիւտ սանիլէ             | 72  | 1/2    |
| Մըսըր Բօլիւ Իթիգրապ      | 94  | 1/2    |
| 1877 Մանարիւթալ Էնգամը   | 100 | 1/2    |
| Դամպիւ Բարիլ             |     |        |

| ԳԱԼԱՏԱ ՎՈՐՄԱՆԱՐՑ                    |  |  |
|-------------------------------------|--|--|
| Էնգ. Ում. ֆետրվար 10 ալըլ. դր. 15-6 |  |  |
| " " Նայեմ. 20 ալըլ. ալ. 15-6        |  |  |
| " " Էն Էնգամը 15-7                  |  |  |
| " " Էն ալըլ. 15-7                   |  |  |
| " " Սաթթ 7 ալ. 15-8                 |  |  |
| 1868 Իթալիա (Ում. Թօթըր) 8 % ֆ. -   |  |  |
| 1869 " " 8 % ֆ. 71                  |  |  |
| 1869 " (Բիւնար) 8 % ֆ. 85           |  |  |
| 1872 " (Պանալի Թօթըր) 22-50         |  |  |
| 1873 " (Բիւնար) 8 % ֆ. 58           |  |  |
| Բուլգարի լըմէնտը 85-                |  |  |
| Մըսըր Իթիգրապ պիւլէլիլ 80-10        |  |  |
| Էթըր զուլալ                         |  |  |
| Հէվալէթ 20-                         |  |  |
| Ալլէ ֆալիլ 5-                       |  |  |

| ԱԳՅՈՒՆԱՐ ԶԻՆԱՐՑ     |  |      |
|---------------------|--|------|
| Դրէտի Էնգամը 8 %    |  | 8-8  |
| Սաթթ Էնգ 8 %        |  | 8-8  |
| Իթալիա Պանդալ 8-10  |  |      |
| Սաթթ Թօթըր 4-8      |  |      |
| Թրամպլ 8 %          |  | 345- |
| Լալիլիլ (մաթթ) 165- |  |      |

| ԱԳՅՈՒՆԱՐ ՌԻԱՏԱՐՑ                      |  |  |
|---------------------------------------|--|--|
| Օսմանլը լըմտը 100 զրլտալ 2, ֆ. 140-20 |  |  |
| Ինկիլթ լըմտը 38-5                     |  |  |
| Յրանալ ալթուս 90-15                   |  |  |
| Բօլ 81-25                             |  |  |
| Դրիլիլ ալթուս 108-10                  |  |  |
| Պէնալ մէթիլիլ 102-                    |  |  |
| Մէթալ 104-5                           |  |  |
| Ալթըլ 104-                            |  |  |
| Պաղըլ 700-                            |  |  |
| Գարպիլ գալիլիլ գարիլ 9-10             |  |  |

| ԳԱՅԵՆԷՆԷՆԷ ՌԻԱՏԱՐՑ |  |  |
|--------------------|--|--|
| Էն Էնգամը 960-     |  |  |
| Էն ալըլ. 960-      |  |  |
| Սաթթ 4 ալ. 960-    |  |  |